

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Jitky Zavřelové a Mgr. Ondřeje Mráky v právní věci žalobce: **Mgr. A. H.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2013, č. j. JMK 11436/2013, sp. zn. S-JMK 11436/2013 OSP, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 7. 2014, č. j. 41 A 29/2013 – 67,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 7. 2014, č. j. 41 A 29/2013 – 67, **se zrušuje** a věc **se vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Komise k projednávání přestupků města Tišnov (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 7. 12. 2012, č. j. MUTI 14517/2012/KPP-120/40, výrokem 1. pod bodem a) zastavila podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o přestupcích) řízení ve věci přestupků proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, kterých se měla dopustit D. D., nar. X, trvale bytem Ž. X (dále jen „obviněná“), ublížením na cti žalobce tím, že ho ve dnech 24. 5. 2012 okolo 07:30 hod. na komunikaci p. č. 1087/27 v k. ú. Ž., 3. 6. 2012 okolo 08:00 hod. na hranici pozemků p. č. 1087/28 a 1087/32 v k. ú. Ž., 23. 8. 2012 okolo 19:45 hod. z okna domu č. p. X v obci Ž. a 27. 8. 2012 v době asi od 18:15 do 18:45 hod. na hranici pozemků p. č. 1087/1 a 1087/27 v k. ú. Ž., urazila neverbálními gesty vztyčených prostředníčků, neboť skutky, o nichž se vede řízení, nejsou přestupkem.

Výrokem 1. pod bodem b) téhož rozhodnutí dále správní orgán I. stupně podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích zastavil řízení ve věci přestupků proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, kterých se měla dopustit obviněná ublížením na cti žalobce tím, že ho ve dnech 24. 5. 2012 okolo 07:30 hod. na komunikaci

p. č. 1087/27 v k. ú. Ž. a 3. 6. 2012 okolo 08:00 hod. na hranici pozemků p. č. 1087/28 a 1087/32 v k. ú. Ž., urazila opakovanými výroky „čuráku“, neboť spáchání skutků, o nichž se vede řízení, nebylo obviněné z přestupků prokázáno.

Výrokem 2. shora uvedeného rozhodnutí správní orgán I. stupně podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích zastavil řízení ve věci přestupků proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterých se měla dopustit obviněná úmyslným narušením občanského soužití vyhrožováním újmou na zdraví žalobce tím, že na něho dne 3. 6. 2012 okolo 08:00 hod. na hranici pozemků p. č. 1087/28 a 1087/32 v k. ú. Ž. zakřičela, že ho zabije a jiným hrubým jednáním tím, že dne 27. 8. 2012 v době asi od 18:15 do 18:45 hod. na hranici pozemků p. č. 1087/1 a 1087/27 v k. ú. Ž. lomcovala drátěným pletivem oplocení pozemku rodiny H., neboť spáchání skutků, o nichž se vede řízení, nebylo obviněné z přestupků prokázáno.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 3. 2013 k odvolání žalobce výrokem I. podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnil tak, že z výroku 1. bod a) vypustil slova „23. 8. 2012 okolo 19:45 hod. z okna domu č. p. X v obci Ž. a 27. 8. 2012 v době asi od 18:15 do 18:45 hod. na hranici pozemků p. č. 1087/1 a 1087/27 v k. ú. Ž.“ a ve zbytku žalovaný výrok 1. rozhodnutí správního orgánu I. stupně podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrdil. Výrokem II. žalovaný zamítl odvolání žalobce proti výroku 2. rozhodnutí správního orgánu I. stupně podle § 92 odst. 1 správního řádu jako nepřipustné.

Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobce u Krajského soudu v Brně žalobu a krajský soud rozsudkem ze dne 30. 7. 2014, č. j. 41 A 29/2013 – 67, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud se v rozsudku nejprve zabýval aktivní legitimací žalobce a dospěl k závěru, že žalobce jako navrhovatel v přestupkovém řízení v případě přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích není nadán aktivní žalobní legitimací podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Dovodil však, že žalobci přísluší aktivní žalobní legitimace podle § 65 odst. 2 s. ř. s. V žalobě tudíž má právo namítat zkrácení na svých procesních právech, která jsou mu přiznána zákonem o přestupcích a správním řádem, přičemž takové zkrácení na právech musí mít za následek nezákonné rozhodnutí. Dodal, že v posuzované věci tak například žalobci svědčí právo na to, aby správní orgán zjistil přesně a úplně skutečný stav věci, aby rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze skutkového stavu, který má oporu ve spisech nebo aby rozhodnutí správního orgánu bylo řádně odůvodněno.

Na to se krajský soud zabýval otázkou, zda gesto spočívající ve vztyčení prostředníků obviněnou dne 24. 5. 2012 adresované žalobci lze hodnotit jako obranné jednání dle § 2 odst. 2 písm. a) zákon o přestupcích, kterému mělo předcházet jednání žalobce. Dospěl k závěru, že nikoli, což odůvodnil tím, že podstatou nutné obrany je odvracení útoku na společenské vztahy chráněné zákonem, a to činem, který by jinak byl přestupkem namířeným proti samotnému útočníkovi. V daném případě však není zřejmé, která z hodnot chráněných zákonem o přestupcích měla být jednáním žalobce (fotografováním žalobkyně a vyhrožováním, že bude udána na „sociálce“) ohrožena. Navíc však krajský soud dodal, že i v případě, že by jednáním žalobce k ohrožení některé ze zákonem chráněné hodnoty došlo, jednání spočívající ve vztyčení prostředníku není takového charakteru, aby bylo možné tímto jednáním útok žalobce jakkoliv odvrátit. Rozhodnutí žalovaného v části, v níž se opírá závěry o nutné obraně, proto krajský soud označil za nezákonné.

pokračování

Krajský soud se v návaznosti na žalobní námitku týkající se existence podmínek zastavení řízení ohledně skutku ze dne 3. 6. 2012 shledal rozhodnutí žalovaného v této části nepřezkoumatelné, neboť žalovaný v něm uvedl, že v případě daného neverbálního gesta se o přestupek ublížení na cti podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích jedná, vůbec se již nevyjádřil k tomu, zda podle jeho názoru i v tomto případě obviněná jednala v nutné obraně, avšak výrok 1. bod a) rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že není z logiky věci možné za této situace řízení ve věci přestupku ze dne 3. 6. 2012 spočívajícího v těchto gestech zastavit podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích (tj. z důvodu, že skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem), ale nanejvýš podle § 76 odst. 1 písm. c), tedy z důvodu, že spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněné z přestupků prokázáno. Tento závěr, který vyplývá z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, je ovšem v rozporu s výrokem 1. bod a) rozhodnutí správního orgánu I. stupně (resp. výroku I. rozhodnutí žalovaného). Jasně do toho, jakým způsobem ohledně skutku ze dne 3. 6. 2012 spáchaného obviněnou neverbálními gesty měl žalovaný v úmyslu rozhodnout, podle krajského soudu nevnáší ani zbývající část odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, kde žalovaný uvádí, že souhlasí s rozhodnutím správního orgánu I. stupně ohledně skutků ze dne 3. 6. 2012 (tedy s tím, že spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněné z přestupku prokázáno), a to i pokud jde o skutek, jež měl být spáchán tohoto dne neverbálním gestem vztyčených prostředníků, o němž bylo řízení zastaveno dle § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Z rozhodnutí žalovaného jako celku (tzn. z výroku a odůvodnění) tedy podle krajského soudu nelze jednoznačně seznat, zda v případě řízení o skutku ze dne 3. 6. 2012 spočívajícím v neverbálních gestech bylo řízení zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích (tomuto závěru odpovídá výrok, ale nikoli odůvodnění), anebo podle § 76 odst. 1 písm. c) téhož zákona (tomuto závěru spíše odpovídá odůvodnění, ale nikoli výrok). Na základě těchto skutečností krajský soud shledal rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost, kterou opírá o důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení a § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tedy namítá zmatečnost řízení před krajským soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení.

Stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, že žalobci přísluší aktivní žalobní legitimace dle § 65 odst. 2 s. ř. s. Žalobce podle stěžovatele v žalobě netvrdí, že by postupem správního orgánu byl zkrácen na svých procesních právech, ale pouze polemizuje s právním názorem stěžovatele. Námitka nesprávného hodnocení právní otázky příslušející pouze žalobci aktivně legitimovanému dle § 65 odst. 1 s. ř. s. Tuto aktivní žalobní legitimaci však žalobce nemá, a proto se krajský soud měl zabývat pouze případnou (avšak chybějící) argumentací ohledně zkrácení žalobce na jeho procesních právech. Ani taková námitka by však nebyla důvodná, neboť řízení u správního orgánu I. stupně proběhlo v souladu se zákonem a byly dodrženy všechny základní zásady správního řízení. Dále stěžovatel brojí proti postupu krajského soudu, který rozhodl i o té části rozhodnutí žalovaného, proti němuž žaloba nesměřovala. Žalobce totiž svou žalobou napadl celý výrok I. rozhodnutí žalovaného a proti výroku II. tohoto rozhodnutí žalobu nepodal. Krajský soud však zrušil rozhodnutí žalovaného jako celek. Stěžovatel rovněž brojí proti závěru krajského soudu o nesrozumitelnosti rozhodnutí žalovaného. Uvádí, že ve věci nebylo možné dospět k jinému závěru, než že řízení o přestupku musí být podle § 76 odst. 1 zákona o přestupcích zastaveno, a to ať už z důvodů, že skutek, o němž se řízení vede se nestal nebo není přestupkem [písm. a)] nebo z důvodů, že spáchání skutku, o němž se řízení vede, nebylo obviněné z přestupku prokázáno [písm. c)]. K jednání spočívajícímu v neverbálním gestu dne 24. 5. 2012, k němuž se obviněná přiznala stěžovatel uvádí, že správní orgány obou stupňů

dospěly k závěru, že toto jednání není přestupkem, byť každý z jiného důvodu. V každém případě však bylo na místě použití § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. K jednání, k němuž mělo dojít dne 3. 6. 2012, spočívajícím v neverbálním gestu stěžovatel uvádí, že se nejednalo o nutnou obranu, nicméně spáchání tohoto skutku nebylo správním orgánem I. stupně prokázáno. Jestliže je toto gesto urážlivé, nebylo skutečně na místě řízení zastavit podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, ale podle § 76 odst. 1 písm. c) téhož zákona. Záměna písmene zákonného ustanovení však podle stěžovatele nemá vliv na samotné zastavení řízení. Použití právního předpisu nebo jeho ustanovení, která na věc nedopadají je důvodem zrušení rozhodnutí správního orgánu, pouze za předpokladu mohlo-li mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek obsažených v námitkách. Soud však nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž (usnesení rozšířeného senátu rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 - 87, č. 1926/2009 Sb. NSS). U skutků spáchaných ve dnech 24. 5. 2012 a 3. 6. 2012 slovním výrokem, jejíž spáchání obviněná nepřiznala a ani jí nebylo v rámci řízení prokázáno, bylo na místě zastavení řízení dle § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak v žalobě, tak v pozdějších podáních uváděl, že postupem správního orgánu byl zkrácen na svých procesních právech. To dokládá citací svého podání, z něhož je zřejmé, že trvá na tom, aby správní orgán zjistil přesně a úplně skutečný stav věci a aby rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze skutkového stavu věci a aby rozhodnutí správního orgánu bylo řádně odůvodněno. K druhé kasační námitce žalobce uvádí, že krajský soud byl vázán závěrečným návrhem (petitem) žaloby, ve kterém žalobce navrhoval zrušení celého rozhodnutí žalovaného. Stěžovatelem uváděný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004, č. j. 2 Ads 11/2004 – 38, č. 435/2005 Sb. NSS, se podle žalobce týká skutkově odlišného případu a jeho závěry nejsou aplikovatelné. Ke třetí stížní námitce, v níž stěžovatel bagatelizuje záměnu zákonných ustanovení, která byla ve věci aplikována, žalobce uvádí, že tímto přístupem stěžovatel zcela potlačuje právo účastníků přestupkového řízení na to, aby správní orgán přesně a úplně zjistil skutečný stav věci, aby rozhodnutí vycházelo ze skutkového stavu věci a aby bylo rozhodnutí správního orgánu řádně odůvodněno.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a jedná za něj zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Následně Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil jako celek, tedy jak výrok I., kterým žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnil částečně rozhodnutí správního orgánu I. ve výroku 1. bodu a) a ve zbytku výrok 1. rozhodnutí správního orgánu I. stupně podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrdil, tak výrok II., kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce proti

pokračování

výroku 2. rozhodnutí správního orgánu I. stupně podle § 92 odst. 1 správního řádu jako nepřijatelné. Stěžovatel však tvrdí, že tímto postupem krajský soud zatížil své řízení zmatečností spočívající v nedostatku podmínek řízení, neboť výrok II. rozhodnutí žalovaného žalobou napaden nebyl.

V úvodu žaloby žalobce uvádí, že žalobou napadá celý výrok I. rozhodnutí žalovaného a také tomu odpovídající výrok 1. rozhodnutí správního orgánu I. stupně, přičemž tyto výroky považuje za nezákonné z následně rozvedených konkrétních skutkových a právních důvodů (žalobních bodů), které se všechny obsahově vztahují k napadenému výroku I. rozhodnutí žalovaného. V petitu žaloby žalobce navrhuje, aby soud vydal rozsudek, kterým zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost a zruší i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které mu předcházelo.

Na základě takto formulované žaloby je třeba učinit závěr, že žalobce žalobou skutečně nenapadl celé rozhodnutí žalovaného, ale pouze jeho část (výrok I.). Na tom nemůže nic změnit ani tvrzení žalobce uvedené ve vyjádření ke kasační stížnosti, v němž poukazuje na petit žaloby. Ten totiž v prvé řadě nelze vnímat izolovaně, ale pouze ve spojení s celým textem žaloby. Proto uvádí - li žalobce v petitu, aby soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného, je třeba pod označením „napadené rozhodnutí“ rozumět rozhodnutí napadené v rozsahu, jak jej žalobce v žalobě vymezil. Označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, je ostatně jednou z náležitostí žaloby [§ 71 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], jejímž účelem je jednoznačné vymezení předmětu soudního přezkumu. Nutno dodat, že žaloba ohledně rozsahu, ve kterém rozhodnutí žalovaného napadá, nebude pochybnosti také vzhledem k uvedeným žalobním bodům, z nichž se všechny upínají k napadenému výroku I. rozhodnutí žalovaného a žádný se nevztahuje k výroku II. rozhodnutí žalovaného. Za této situace, kdy žaloba nevyvolává žádné pochybnosti ohledně rozsahu napadení rozhodnutí žalovaného, nebylo třeba odstraňovat vady žaloby a krajský soud byl oprávněn rozhodnutí žalovaného přezkoumat a případně zrušit a věc žalovanému vrátit pouze v rozsahu výroku I. rozhodnutí žalovaného. Jestliže tak neučinil a zrušil rozhodnutí žalovaného jako celek (tj. včetně výroku II.), zatížil své řízení zmatečností, neboť základní podmínkou řízení v soudním řízení správním je existence návrhu nebo žaloby (podle toho o jaké řízení se jedná), kterou je napadáno konkrétní rozhodnutí v konkrétně vymezeném rozsahu. Pokud je takovou žalobou rozsah napadení omezen pouze na část rozhodnutí žalovaného, je třeba vycházet z toho, že ve zbylé části žaloba podána nebyla.

Argumentace stěžovatele rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004, č. j. 2 Ads 11/2004 – 38, č. 435/2005 Sb. NSS, kterým byl zrušen rozsudek krajského soudu pro zmatečnost spočívající v tom, že krajský soud zrušil správní rozhodnutí, proti němuž žaloba nesměřovala, je tedy zcela přiléhavá. Je totiž nepodstatné, zda chybí žaloba proti rozhodnutí jako celku nebo jen žaloba proti některému z výroků rozhodnutí. Nutno zdůraznit, že uvedené závěry platí pro výroky samostatné a vzájemně nepodmíněné, což je případ souzené věci.

Tato stížní námitka je tedy důvodná, přičemž uvedená vada řízení před krajským soudem je nutně důvodem pro zrušení kasační stížnosti napadeného rozsudku krajského soudu.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud poznamenává, že i pokud by petit žaloby vyložil tak, jak tvrdí žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti, tj. že již v žalobě navrhoval zrušení celého rozhodnutí žalovaného, nemohlo by zrušení rozhodnutí žalovaného jako celku obstát, neboť pro takový výrok by v rozsudku krajského soudu chyběly důvody a rozsudek by z tohoto důvodu byl nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Tyto důvody by přitom krajský soud po zrušení jeho rozsudku Nejvyšším správním soudem mohl stěžít doplnit, neboť jak již bylo shora uvedeno, ve vztahu k takovému návrhu v žalobě zcela chyběly relevantní žalobní body, které s ohledem

na koncentraci řízení plynoucí z § 71 odst. 2 s. ř. s. nelze doplnit později než v dvouměsíční žalobní lhůtě.

Krajský soud dále učinil závěr o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného pro nesrozumitelnost, a to ve vztahu k té části rozhodnutí žalovaného, v níž se žalovaný zabýval skutkem spáchaným obviněnou neverbálními gesty dne 3. 6. 2012. Z rozhodnutí žalovaného jako celku (tzn. z výroku a odůvodnění) totiž podle krajského soudu nelze jednoznačně seznat, zda v případě tohoto skutku bylo řízení zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích (tomuto závěru odpovídá výrok, ale nikoli odůvodnění) anebo podle § 76 odst. 1 písm. c) téhož zákona (tomuto závěru spíše odpovídá odůvodnění, ale nikoli výrok). S uvedeným závěrem krajského soudu Nejvyšší správní soud souhlasí a odkazuje na něj. Tato námitka tedy není důvodná.

Důvodná není ani námitka brojící proti závěrům krajského soudu o aktivní žalobní legitimaci žalobce. Krajský soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 19. 10. 2007, č. j. 4 As 69/2006 – 103, www.nssoud.cz) dospěl ke správnému závěru, že navrhovatel v řízení o přestupku, který lze projednat pouze na návrh [zde přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích], je k podání žaloby aktivně legitimován podle § 65 odst. 2 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení *„žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není ke žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.“* Stěžovatel však v kasační stížnosti uvádí, že žádá taková tvrzení žaloba neobsahovala a že žalobce ve svých žalobních námitkách pouze polemizoval o krajní nouzi a o podmínkách zastavení řízení o přestupcích, tedy vyjadřoval toliko nesouhlas s právním názorem žalovaného i správního orgánu I. stupně. Stěžovatel tedy zpochybňuje aktivní žalobní legitimaci žalobce a má za to, že se krajský soud neměl žalobou podanou žalobcem věcně zabývat vůbec, přičemž učinil-li tak, zatížil své řízení zmatečností.

K této stížní námitce je třeba na úvod konstatovat, že žalobci aktivně legitimovaní podle § 65 odst. 2 s. ř. s. jsou skutečně omezení v rozsahu a důvodech, z nichž mohou napadat rozhodnutí správního orgánu. Toto omezení je přitom soudním řádem správním definováno jako *„práva, která jemu (žalobci) přísluší“*. K tomu, o jaká práva jde, se judikatura správních soudů opakovaně vyjadřovala. Tradičně jsou za taková práva považována procesní práva účastníka řízení, tedy například právo navrhnout provedení důkazů správnímu orgánu, právo seznamovat se s provedenými důkazy a právo činit v průběhu správního řízení vůči správnímu orgánu a jeho postupu vyjádření (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 49/2002 - 41, www.nssoud.cz). Vedle těchto „klasických“ procesních práv jsou do této kategorie žalobci příslušejících práv řazena i práva další. Například podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2007, č. j. 4 As 69/2006 – 103, www.nssoud.cz, žalobci aktivně legitimovanému podle § 65 odst. 2 s. ř. s. svědčí také právo na to, aby správní orgány zjistily přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřily potřebné podklady pro rozhodnutí a též právo na to, aby rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze skutkového stavu, který má oporu ve spisech. Rovněž mu přísluší právo na to, aby se správní orgány řádně vypořádaly s žalobcem uplatněnými námitkami i odvolacími důvody. Tomu Nejvyšší správní soud v rozsudku například ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 88/2008 – 301, www.nssoud.cz, mimo jiné konstatoval, že *„procesní práva žalobce v sobě zahrnují i právo na to, aby se správní orgány s jejich námitkami i odvolacími důvody řádně vypořádaly; jinak by procesní právo účasti v řízení bylo zcela „holé“ a čistě formální, a bylo by tak okleštěno do té míry, že by se stalo vyprázdněným pojmem. Městský soud proto správně posuzoval, zda a jak se s námitkami uplatněnými žalobcem v průběhu řízení správní orgány obou stupňů vypořádaly (...)“*.

Z obsahu žaloby plyne, že žalobce brojil také proti právním závěrům žalovaného (v tom má stěžovatel pravdu), avšak tvrdil (a to jak ve vztahu k závěru žalovaného o nutné obraně,

pokračování

tak ve vztahu k zastavení řízení o skutku ze dne 3. 6. 2012), že tyto právní závěry byly učiněny na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci a na základě nesprávného vyhodnocení jednotlivých důkazů. To je žalobní námitka, která žalobci s ohledem na shora uvedené bezesporu přísluší, a krajský soud byl povinen se jí zabývat. Jeho úkolem bylo posoudit, zda správní orgán soustředil v úplnosti všechny důkazní prostředky a provedl jimi důkazy zákonným způsobem. Krom toho byl soud povinen zabývat se také otázkou, zda hodnocení důkazů, provedené správním orgánem bylo v souladu s pravidly logického usuzování, jinak řečeno, zda skutkový stav, který byl právně kvalifikován, skutečně z důkazů vyplývá. Při těchto úvahách se krajský soud logicky nemohl vyhnout i hodnocení hmotněprávních závěrů žalovaného, stejně jako se takové argumentaci nemohl ve své žalobě zcela vyhnout žalobce. Pokud jde o žalobní námitku týkající se skutku ze dne 3. 6. 2012, je třeba uvést, že tato námitka je založena výhradně na tvrzení o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci, a proto o tom, že jde o námitku, která žalobci aktivně legitimovanému podle § 65 odst. 2 s. ř. s. přísluší, nemůže být vůbec sporu.

Lze shrnout, že důvodem pro zrušení kasační stížnosti napadeného rozhodnutí je vada řízení spočívající ve zmatečnosti řízení před krajským soudem, neboť krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil jako celek, ačkoli toto rozhodnutí mělo být zrušeno pouze v části, v níž bylo napadeno žalobou (pouze ve výroku I.). Ostatním kasačním námitkám Nejvyšší správní soud nepřisvědčil a pro úplnost dodává, že sdílí též názor krajského soudu vyslovený k otázce nutné obrany. Žalovaný tedy své závěry založil z části na nesprávné právní úvaze, kdy o nutnou obranu se z povahy věci nemohlo jednat, a z části je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, jak bylo uvedeno shora.

IV. Závěr a náklady řízení

Vzhledem k tomu, že námitku stěžovatele namítající zmatečnost řízení před krajským soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, neboť chyběla žaloba proto výroku II rozhodnutí žalovaného [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], Nejvyšší správní soud posoudil jako důvodnou, zrušil kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věta první před středníkem a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V dalším řízení je krajský soud právním názorem vysloveným v tomto zrušovacím rozsudku vázán (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. února 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu